

KLASICKÁ/É a POSTKLASICKÁ/É NARATOLOGIE

- **definice** : věda o vyprávění
- **metoda**: strukturalistický model založený na strukturální lingvistice jako na pilotní vědě a obohacený dalšími typy formalistického a strukturalistického myšlení (o literatuře)
- **idea**: narativy jsou nositeli narativní informace ustavené pomocí různých složek a kombinatorických principů v rámci specifického semiotického systému, který je přístupný popisu inspirovaného lingvistikou

cíl:

- popsat a nalyzovat hluboké (vnitřní) struktury, na nichž jsou založeny narativy
- vytvořit metodologickou bázi a teoretické nástroje pro tento popis a analýzu
- navrhnout teoretický model společný pro všechny narativy, reálně existující i možně existující

RYSY A ZDROJE

- inspirována deaussurovskou SL, N se soustředila na narativní *langue* podmiňující všechny narativy v protikladu s narativní *parole* individuálních narativů
- - tradice poetiky a rétoriky
- - formalistická distinkce mezi fabulí s syžetem
- - Proppovy “funkce”
- - Claude Lévi-Strausovy (pre)naratologické analýzy mýtu
- - diskursní/textová analýza

KRITIKA

- reduktivní přístup
- přílišná statická a neschopnost charakterizovat vnitřní dynamičnost narativu
- ignorování kontextu, použití a interpretace narativu

Pojem

- poprvé použil David Herman v knize *Scripts, Sequences, and Stories: Elements of a Postclassical Narratology* (1997)
- označuje transformaci narratologických bádání zhruba od konce 80. let XX. století
- namísto studia narativních univerzálií, PKN věnuje svou pozornost historicitě a kontextualitě způsobů narativní reprezentace a též jejich pragmatickému fungování napříč médii

David Herman

- PKN je více inkluzivní než KN a též otevřenější
- je lépe mluvt spíše o různých PK naratologiích než o jednom, novém přístupu – plurál lépe vystihuje rozptyl těchto přístupů

Monika Fludernik

- neschopnost klasické naratologie poskytnout relevantní záruky svých původně lingvistických kategorií byla v mnohém kompenzována přesunem ke kognitivisticky orientovaným pozicím, které doplnily lingvistické modely o cenné kategorie a přístupy

Nünning & Nünning:

- existence “nových naratologií” ukazuje šest oblastí, které leží v centru pozornosti:
- (a) rozšířené studium historie naratologických zkoumání; (b) konkrétní příklady naratologických analýz textu; (c) detailní teoretická explikace esenciálních naratologických konceptů; (d) naratologické rekonstrukce fenoménů související s literární historií; (e) naratologické práce v oblasti kulturní historie; (f) výzkum intermediálních aspektů narativu.

John Pier

- “Postklasická naratologie není jednotné hnutí, nýbrž spíše propojuje různorodost více či méně překrývajících se paradigmat a modelů a někdy dokonce nekompatibilních teoretických předpokladů, metodologií a cílů. Z tohoto důvodu k ní často odkazujeme jako k ‘naratologiím’. Nové naratologie, zrozené z metodologií a perspektiv inspirované vývojem v oblasti diskursní analýzy, pragmatiky a teorie mluvních/řečových aktů, logiky možných světů, kognitivních věd, atd., nešly cestou centralizovaného modelu. Místo toho tento vývoj jde cestou reartikulace naratologického programu v odpovědi na rozpracování a rozšíření teorií a přístupů a též redefinování místa naratologie vzhledem k narativním studiím, narativní teorii a kritice.”

- ve své postklasické fázi se naratologie zaměřuje i na analýzu starších (strukturalistických) modelů, ze kterých čerpá. Postklasická naratologie tak uspořádává a zároveň diversifikuje základní teoretické jádro obecné naratologie
- postklasická naratologie poskytuje rozšíření klasického modelu tím, že jej otevírá metodologickým, tematickým a kontextuálním vlivům z vnějšku. Tento vývoj reflektuje vznik a vývoj nových technologií, přesun mimo literární narativ a průnik naratologie do nových médií a narativních logik

pole působnosti:

- nové oblasti: autobiografie, orální narativ, poesie, malířství, film...
- historie narativní teorie
- fikce a fikcionalita
- autor, autorství, čtenář, komunita...
- nové přístupy: feminismus, psychoanalýza, mediální studia, kognitivní věda, rétorická studia narativu, nepřirozená naratologie...